

Sygn. akt **III AUa 522/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: SSA Katarzyna Wołoszczak

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans (spr)

Protokolant: st. sekr. sądowy Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Poznaniu

sprawy **H. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 27 listopada 2014 r. sygn. akt VII U 4242/14

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz H. W. kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.**

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Katarzyna Wołoszczak
-------------------------------------	-----------------------	--------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 lipca 2014 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. odmówił **H. W.** obliczenia emerytury według art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.).

Rozpoznając odwołanie od powyższej decyzji, wniesione przez H. W., Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VII Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie VII U 4242/14 zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazał wyliczyć emeryturę odwołującego H. W. od dnia 1 maja 2014 roku, przy uwzględnieniu kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwoty zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego oraz dalszego średniego trwania życia (pkt 1 wyroku) oraz zasądził od pozwanego Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w P., kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2 wyroku).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Odwołujący H. W. ma obecnie (...) lat (ur. (...)). Decyzją z dnia 28 lipca 2008 r. organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do wcześniejszej emerytury od 1 czerwca 2008 r., przy czym wstrzymał wypłatę świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez odwołującego zatrudnienia.

W dniu 29 lipca 2008 r. dotychczasowy stosunek pracy odwołującego został rozwiązany, w związku z czym decyzją z dnia 6 sierpnia 2008 r. ZUS podjął wypłatę emerytury od 1 lipca 2008 r., tj. od ustania zatrudnienia.

Od dnia 1 listopada 2009 r. H. W. został zatrudniony na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...) w Z. i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym.

W dniu 19 lipca 2013 r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego. We wniosku odwołujący wskazał, że nie domaga się obliczenia wysokości emerytury wg nowych zasad, tj. na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej.

W dniu 28 lipca 2013 r. odwołujący osiągnął powszechny wiek emerytalny wynoszący (...) lat i (...) miesiące. Według stanu na ten dzień odwołujący posiadał 43 lata i 12 dni okresów składkowych oraz 3 miesiące i 27 dni okresów nieskładkowych. Po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego odwołujący kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...) w Z..

Decyzją z dnia 13 grudnia 2013 r. organ rentowy przyznał odwołującemu prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym od 28 lipca 2013 r. Wysokość świadczenia ustalono na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej. W decyzji organ rentowy nie dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej.

W dniu 30 maja 2014 r. odwołujący złożył wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej, z uwzględnieniem najkorzystniejszego wariantu. W chwili składania wniosku odwołujący kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu zatrudnienia u w/w pracodawcy.

W dniu 2 lipca 2014 r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne, Sąd Okręgowy wskazał, że w jego ocenie odwołujący H. W. w dniu składania wniosku o emeryturę z art. 27 ustawy (tj. w dniu 19 lipca 2013 r.) był uprawniony do emerytury obliczonej na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440). Odwołujący (ur. (...)

(...)r.), który spełniał warunki nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, po ukończeniu wieku emerytalnego (...) lat i (...) miesięcy (w dniu (...) r.) kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...) w Z., a pierwszy wniosek o emeryturę na podstawie art. 27 ustawy złożył w dniu 19 lipca 2013 r., a więc po dniu 31 grudnia 2008 r. Nie ma przy tym żadnego znaczenia, w ocenie Sądu Okręgowego, że odwołujący jeszcze przed 31 grudnia 2008 r. złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku i pobierał to świadczenie od 1 lipca 2008 r. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że przyznając odwołującemu decyzją z dnia 13 grudnia 2013 r. prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, organ rentowy obliczył wysokość tego świadczenia w oparciu o art. 53 ustawy i nie dokonał porównania, czy wysokość emerytury obliczona na tej podstawie jest korzystniejsza dla odwołującego niż wysokość świadczenia obliczona w oparciu o art. 26 ustawy. W konsekwencji, odwołujący od 28 lipca 2013 r. pobierał świadczenie emerytalne na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej w wysokości obliczonej w oparciu o art. 53 ustawy, pomimo że nie zostało zweryfikowane, czy tak obliczone świadczenie jest wyższe niż obliczone na podstawie art. 26 ustawy. Wprawdzie odwołujący nie kwestionował decyzji z dnia 13 grudnia 2013

r., a we wniosku z dnia 19 lipca 2013 r. wprost wskazał, że nie domaga się obliczenia wysokości emerytury wg nowych zasad, a więc na podstawie art. 26 ustawy i wypłacano mu emeryturę w powszechnym wieku w wysokości obliczonej na podstawie art. 55 w zw. z art. 53 ustawy (tj. wg starych zasad), to jednak okoliczność ta, w ocenie Sądu Okręgowego, wciąż nie wyklucza definitywnie możliwości otrzymywania tej emerytury w wysokości obliczonej na podstawie art. 26 ustawy, zwłaszcza, że już w dniu 30 maja 2014 r. złożył wniosek o przeliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy. Sąd Okręgowy wskazał, że w jego ocenie samo to, że pierwszy wniosek o emeryturę na podstawie art. 27 ustawy musi być złożony po dniu 31 grudnia 2008 r., nie oznacza, że przepis art. 55 w zw. z art. 26 ustawy może być stosowany jedynie przy przyznawaniu prawa do tego świadczenia (ustalaniu prawa do świadczenia po raz pierwszy). Sąd Okręgowy podziela tym samym pogląd Sądu Najwyższego, wyrażony w wyroku z dnia 7 listopada 2013 r. (II UK 143/13), iż emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną na podstawie dotychczasowych zasad (art. 27 w związku z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach), nie może być pozbawiony prawa do ustalenia emerytury korzystniejszej w wyższej wysokości obliczonej według nowych zasad na podstawie art. 26 w związku z art. 55 tej ustawy, jeżeli spełniając warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz z wnioskiem o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy wystąpił po raz pierwszy po 31 grudnia 2008 r. (art. 55). Zatem, choć we wniosku o emeryturę z dnia 19 lipca 2013 r. odwołujący określił, że nie wnosi o obliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, to okoliczność ta nie może prowadzić do definitywnej, „dożywotniej” utraty prawa do obliczenia wysokości należnego świadczenia emerytalnego w wysokości zgodnej z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa ubezpieczeń społecznych, w tym z art. 55 tej ustawy, według zasady przysługiwania najkorzystniejszego świadczenia, którym – co do zasady – jest należna emerytura ustalona i wyliczona w jej najwyższej wysokości.

Wobec powyższego, pomimo że odwołujący od dnia 28 lipca 2013 r. pobierał emeryturę z art. 27 ustawy, w wysokości obliczonej na podstawie art. 53 ustawy, zachowuje on prawo do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy, gdyż spełnił warunki określone w art. 55 ustawy.

Sąd Okręgowy wskazał także, iż z uwagi na to, że zgodnie z art. 55 ustawy, emerytura z art. 27 ustawy może być obliczona na podstawie art. 26 ustawy tylko wówczas, gdy jest ona wyższa niż obliczona na podstawie art. 53 ustawy, organ rentowy powinien dokonać hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury na podstawie art. 26 ustawy i jej porównania z wysokością emerytury dotychczas pobieranej. Co prawda, prawo do obliczenia wysokości emerytury z art. 27 ustawy na podstawie art. 26 ustawy przysługuje odwołującemu od daty przyznania tego świadczenia, jednakże obliczenie takie jest możliwe dopiero od maja 2014 r., gdyż wówczas odwołujący złożył wniosek w tym przedmiocie. Powyższe znajduje uzasadnienie w treści art. 133 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3. Wynika z tego, że w razie ustalenia, iż emerytura odwołującego obliczona na podstawie art. 26 ustawy będzie wyższa od obliczonej na podstawie art. 53 ustawy, podjęcie wypłaty wyższego świadczenia nastąpi od daty wniosku o obliczenie na tej podstawie.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy – na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i powołanych przepisów – zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazał wyliczyć emeryturę odwołującego od dnia 1 maja 2014 r., przy uwzględnieniu kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwoty zwaloryzowanych składek zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego oraz dalszego średniego trwania życia.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. § 2 ust. 1 i 2 oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490), biorąc pod uwagę niewielki nakład pracy pełnomocnika odwołującego (sporządzenie jednego pisma procesowego i uczestnictwo w rozprawie) oraz stopień skomplikowania sprawy, która nie wymagała przeprowadzenia rozbudowanego postępowania dowodowego.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł pozwany organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w P..

Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił mu: naruszenie art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyjęcie, iż przepisy te mają zastosowanie do wnioskodawcy, którego świadczenie emerytalne obliczono na podstawie art. 27 w zw. z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w jego ocenie brak jest podstaw do dokonania przeliczenia emerytury odwołującego zgodnie z art. 26 w zw. z art. 55 ustawy z dnia 17.12.1998 r., skoro odwołujący podjął wypłatę wcześniej przyznanej emerytury. Ponadto organ rentowy podkreślał, że odwołujący jako emeryt nie jest adresatem normy zawartej w art. 55 ustawy emerytalnej, który to przepis znajduje zastosowanie tylko do ubezpieczonych, którzy po osiągnięciu wieku emerytalnego wskazanego w art. 27 kontynuują ubezpieczenie emerytalno – rentowe.

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na wniesioną apelację odwołujący H. W., reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania w II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Mając na względzie zarzuty apelacji i stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w pisemnym uzasadnieniu wyroku, przy uwzględnieniu treści zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, uzupełnionego przez Sąd odwoławczy w postępowaniu apelacyjnym - Sąd Apelacyjny stwierdza, że apelacja organu rentowego jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu. Podkreślić należy, że Sąd I instancji w sposób właściwy dokonał wykładni art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 748 – dalej ustawa emerytalna) i słusznie zmienił treść zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 55 cyt. ustawy emerytalnej - ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Omawiany przepis umożliwia ustalenie wysokości świadczenia osobom spełniającym warunki do przejścia na emeryturę na „starych” zasadach (art. 27) według reguł obowiązujących dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (tj. na zasadach określonych w art. 26 ustawy emerytalnej), o ile osoby te kontynuowały ubezpieczenie emerytalne po osiągnięciu 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn i wystąpiły z wnioskiem o świadczenie po dniu 31 grudnia 2008 r., a emerytura obliczona w myśl art. 26 okaże się wyższa niż obliczona zgodnie z art. 53.

Sąd Apelacyjny zauważa, iż wykładnia powyżej przywołanego przepisu w judykaturze i orzecznictwie jest ugruntowana i niezmienna. Wprawdzie budziła ona pewne wątpliwości interpretacyjne, jednak ostatecznie zostały one wyjaśnione w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie II UZP 4/13 (OSNP 2013 nr 21-22, poz. 257), w której jednoznacznie wskazano, że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą (podobnie też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2013 r. w sprawie II UK 424/12, LEX nr 1341674). Powyższe stanowisko Sądu Najwyższego wskazuje, iż z kręgu

osób uprawnionych do przeliczenia emerytury nie można wykluczyć tych ubezpieczonych, którzy wcześniej złożyli już wnioski o emeryturę wcześniejszą lub emeryturę w obniżonym wieku i tę emeryturę mieli przyznaną lub ją pobierali, czyli takich, którym już nadano status emeryta. Wynika to z faktu, iż takiego warunku nie można wyinterpretować z treści art. 27 ustawy emerytalnej, do której odsyła sporny przepis.

Zwrócić należy także uwagę na stanowisko zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 r. w sprawie II UK 23/13 (OSNP 2014/6/85), zgodnie z którym emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną niezgodnie z wnioskiem emerytalnym na dotychczasowych zasadach (art. 27 ustawy emerytalnej) nie traci prawa do ustalenia korzystniejszej wysokości emerytury „kapitałowej” na podstawie art. 26 tej ustawy, jeżeli kontynuuje ubezpieczenia emerytalne i rentowe, a z wnioskiem o przyznanie emerytury obliczonej w systemie kapitałowym wystąpił po dniu 31 grudnia 2008 r. (art. 55 w zw. z art. 114 ust 1 ustawy emerytalnej). Z motywów tego orzeczenia wynika, że emeryt, który w dalszym ciągu, choćby nieprzerwanie, był osobą czynną zawodowo i z tego tytułu kontynuował obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe, zachowuje status ubezpieczonego spełniającego warunki do uzyskania najkorzystniejszego wymiaru należnego mu świadczenia emerytalnego, w tym zachowuje prawo do jego obliczenia metodą „kapitałową”, jeżeli emerytura obliczona według nowych zasad na podstawie art. 26, okaże się wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy emerytalnej. Powyższe jest możliwe w sytuacji, gdy emeryt spełni warunki wymagane w art. 55 tej ustawy, w tym złożył wniosek emerytalny po dniu 31 grudnia 2008 r. Stanowisko zawarte w uzasadnieniu wskazanego wyroku Sądu Najwyższego (II UK 23/13) zostało sformułowane wobec emeryta, który pobierał emeryturę przyznaną i obliczoną niezgodnie z „pierwszorazowym” wnioskiem emerytalnym (wadliwie) na dotychczasowych zasadach (art. 27 ustawy emerytalnej), chociaż domagał się jej przyznania „w najkorzystniejszym wariantcie”. Taki emeryt - w ocenie Sądu Najwyższego - nie utracił prawa do obliczenia korzystniejszej wysokości emerytury na podstawie art. 26, jeżeli kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe, skoro już w pierwszym wniosku o emeryturę złożonym po dniu 31 grudnia 2008 r. domagał się jej przyznania „w najkorzystniejszym wariantcie”, obejmującym obliczenie jej wysokości na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach. W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2013 r. II UK 143/13, OSNP 2014/10/148, w którym podkreślono, że emeryt pobierający emeryturę przyznaną i obliczoną na podstawie dotychczasowych zasad (art. 27 w zw. z art. 53 ustawy), nie może być pozbawiony prawa do ustalenia emerytury korzystniejszej w wyższej wysokości obliczonej według nowych zasad na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 tej ustawy, jeżeli spełniając warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz z wnioskiem o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 wystąpił po raz pierwszy po dniu 31 grudnia 2008 r.

Z przedstawionym powyżej stanowiskiem Sądu Najwyższego, Sąd Apelacyjny w pełni się zgadza. Przenosząc zatem poczynione rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że sporny art. 55 ustawy emerytalnej nie wprowadza – tak jak uważa apelujący - wymogu braku pobierania emerytury, warunkującego możliwość ponownego przeliczenia wysokości świadczenia emerytalnego przy uwzględnieniu treści art. 26 ustawy emerytalnej. Błędnie zatem organ rentowy wywodzi, że odwołujący nie może wnioskować o ponowne przeliczenie emerytury na korzystniejszych dla niego zasadach określonych w art. 55 ustawy emerytalnej, z uwagi na to, że pobierał już przyznane mu wcześniej świadczenie emerytalne. W przywołanym przepisie nie chodzi bowiem o przyznanie, ale o obliczenie wysokości świadczenia w sytuacji, gdy ubezpieczony spełnia warunki w nim określone. Literalne brzmienie art. 55 ustawy emerytalnej nie wymaga też, by wniosek o emeryturę był pierwszym wnioskiem o takie świadczenie, wymaga natomiast by ubiegający się o emeryturę kontynuował zatrudnienie po ukończeniu wieku emerytalnego, aktywnie uczestnicząc w tworzeniu Funduszu.

Sąd Apelacyjny wskazuje także, iż zawarta w przepisie art. 55 ustawy emerytalnej regulacja pozwalająca na wyższe niż dotychczas przewidziane w art. 53 ustawy zwiększenie świadczenia emerytalnego skierowana jest tylko do tych ubezpieczonych, którzy pomimo ukończenia powszechnego wieku emerytalnego kontynuują podleganie ubezpieczeniu społecznemu i aktywnie uczestniczą w tworzeniu funduszu (vide wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2013 r. II UK 143/13, OSNP 2014/10/148). Przyjęcie zatem interpretacji organu rentowego, zaprezentowanej w uzasadnieniu apelacji, w której organ rentowy podnosił, że przepis ten nie jest skierowany do „emerytów” tylko do

„ubezpieczonych”, byłoby krzywdzące dla tych osób, które mimo osiągnięcia wieku emerytalnego i uzyskania statusu „emeryta”, wciąż kontynuują zatrudnienie. Z uwagi na powyższe, zupełnie niezasadne w ocenie Sądu Apelacyjnego, są wywody organu rentowego zawarte w apelacji, zgodnie z którymi osoba, której przyznano status „emeryta” (zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy emerytalnej) automatycznie traci status „ubezpieczonego” (zdefiniowanego w art. 4 pkt 13 ustawy emerytalnej), co oznacza, że skoro art. 55 ustawy emerytalnej wprost wskazuje, że to „ubezpieczony” może złożyć wniosek o przeliczenie świadczenia - to odwołujący, skoro jest „emerytem”, bo ma przyznane prawo do emerytury, nie może przedmiotowego wniosku złożyć i przepis ten do jego sytuacji nie znajduje zastosowania. Tymczasem to, że odwołujący uzyskał status „emeryta”, nie oznacza, że automatycznie przestał być „ubezpieczonym”, zwłaszcza, że po przyznaniu mu prawa do emerytury nadal kontynuował ubezpieczenie emerytalne po osiągnięciu przewidzianego w ustawie wieku, a więc nadal był również „ubezpieczonym”.

Z uwagi na powyższe rozważania, zgodzić należy się z ustaleniami Sądu Okręgowego co do tego, że odwołujący H. W. na dzień wydawania zaskarżonej decyzji przez organ rentowy, tj. na dzień 28 lipca 2014 r., spełniał wszystkie warunki określone w cytowanym powyżej art. 55 ustawy emerytalnej - urodził się przed dniem 1 stycznia 1949 r. (dokładnie (...) r.), w dniu wydawania zaskarżonej decyzji miał ukończony powszechny wiek emerytalny (zgodnie z art. 27 ust. 3 pkt 4 ustawy emerytalnej ukończył (...) lat i (...)miesiące) i bezspornie wniosek o przyznanie prawa do emerytury złożył po dniu 31 grudnia 2008 r. (odwołujący wniosek o przyznanie emerytury z uwagi na ukończenie powszechnego wieku emerytalnego złożył w dniu 19 lipca 2013 r.). Wprawdzie we wniosku z dnia 19 lipca 2013 r. odwołujący wprost wskazał, że nie domaga się przyznania prawa do emerytury na „nowych zasadach” i dopiero w późniejszym wniosku złożonym w dniu 30 maja 2014 r. zażądał przeliczenia emerytury w myśl nowych zasad i wybranie dla niego najkorzystniejszego wariantu, to zgodzić należy się z Sądem I instancji, że organ rentowy rozpoznając wniosek z dnia 19 lipca 2013 r., powinien obliczyć odwołującemu najkorzystniejszy dla niego wariant (po uprzednim obliczeniu wysokości świadczenia odwołującego w oparciu o przepis art. 55 w zw. z art. 26, jak i w oparciu o art. 53 ustawy emerytalnej) (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7.11.2013 r., II UK 143/13). Bezsporne w sprawie jest także to, że odwołujący po przyznaniu prawa do emerytury, decyzją wydaną w dniu 13 grudnia 2013 r., które to świadczenie obliczone było według „starych” zasad (zgodnie z treścią art. 53 ustawy emerytalnej), kontynuował ubezpieczenie społeczne, czyli kontynuował zatrudnienie i podlegał dalej obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Zatem z uwagi na to, iż bezspornie po przejściu na emeryturę odwołujący wciąż aktywnie uczestniczył w tworzeniu funduszu poprzez uiszczanie składek na obowiązkowe ubezpieczenia, nie można - w ocenie Sądu odwoławczego - odmawiać mu, tak jak uczynił to organ rentowy, prawa do obliczenia wysokości emerytury według korzystniejszych zasad. Jeżeli bowiem odwołujący spełniał warunki do przeliczenia przyznanego mu dotychczas świadczenia na nowych, korzystniejszych dla niego zasadach, w oparciu o art. 27 ustawy emerytalnej już w czasie, gdy składał wniosek o emeryturę i potem kontynuował dalej ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego ((...) lat) oraz gdy - co jest bezsporne - z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury w oparciu o art. 27 ustawy emerytalnej wystąpił po dniu 31.12.2008 r., to należy mu obliczyć świadczenie na podstawie art. 55 w zw. za art. 26 ustawy emerytalnej, zwłaszcza gdy spełniona została ostatnia przesłanka, tj. wysokość świadczenia emerytalnego ustalona w ten sposób jest wyższa od tego obliczonego na podstawie „starych zasad” (na podstawie art. 53 w zw. z art. 27 ustawy emerytalnej). W przedmiotowej sprawie natomiast, jak wynika z ustaleń Sądu odwoławczego, świadczenie emerytalne wnioskodawcy obliczone zgodnie z art. 55 ustawy emerytalnej, jest wyższe niż emerytura obliczona na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej. Wysokość emerytury odwołującego obliczona na dzień 28.07.2013 r. na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy wynosiłaby 5.522,09 zł, (vide pismo organu rentowego z dnia 23 marca 2016 r. – k.108 akt sądowych), natomiast emerytura obliczona na podstawie art. 53 w zw. z art. 27, zgodnie z decyzją z dnia 13 grudnia 2013 r., wynosiła 4.601,55 zł (vide dec. z dnia 13.12.2013 r. – akta rentowe). Z powyższego porównania jednoznacznie wynika zatem, iż wysokość emerytury odwołującego - obliczona w sposób przewidziany w art. 55 cytowanej ustawy - byłaby wyższa niż ta, którą obecnie odwołujący pobiera i która jest obliczona przez organ rentowy w oparciu o art. 53 ww. ustawy.

W tym miejscu, Sąd Apelacyjny zauważa, iż organ rentowy wykonując zobowiązanie Sądu odwoławczego z dnia 26 listopada 2015 r., a następnie zobowiązanie Sądu odwoławczego z dnia 17 lutego 2016 r. (Sąd zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego wyliczenia świadczeń odwołującego w oparciu o art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej) niezasadnie dokonywał obliczeń, przy uwzględnieniu treści wprowadzonego ustawą z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015, poz.552) przepisu art. 55a ustawy emerytalnej, który stanowi, że: przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27, jednak jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne (art. 55a ust 1 i 2). Istotnym jest, że przepis art. 55a ustawy wszedł w życie od dnia 1 maja 2015 r.

Podkreślić należy, że wnioskodawca wniosek o ustalenie wysokości emerytury, na podstawie art. 55 i 26 ustawy o emeryturach i rentach złożył przed dniem 1 maja 2015 r., co oznacza, że na dzień złożenia wniosku (19.07.2013 r.) i na dzień wydawania zaskarżonej decyzji (2.07.2014 r.) zastosowany przez organ rentowy w obliczeniach przepis, art. 55a ustawy o emeryturach i rentach nie obowiązywał, zatem nie było podstaw do jego zastosowania, tj. organ rentowy nie był uprawniony wykonując zobowiązanie Sądu odwoławczego, do pomniejszenia wysokości emerytury, obliczonej zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej, o sumę kwot pobranych emerytur. Organ rentowy wykonując zobowiązanie Sądu, nie uwzględnił naczelnej zasady w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którą ocenia się legalność zaskarżonej decyzji na dzień jej wydawania, co oznacza, że orzekanie o niej możliwe jest tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili jej wydawania. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych obowiązuje bowiem zasada oceny prawidłowości decyzji według stanu istniejącego w dacie jej wydania. Tym samym, mimo, że sąd ubezpieczeń społecznych rozpoznaje sprawę merytorycznie na nowo, to jednak jako organ kontrolny, wobec organu rentowego ma obowiązek odniesienia się do stanu rzeczy istniejącego w dacie wydania decyzji. Z tej przyczyny obowiązująca w „klasycznym” procesie cywilnym reguła wyrażona w art. 316 § 1 k.p.c., zgodnie z którą sąd bierze pod uwagę stan rzeczy z chwili zamknięcia rozprawy, doznaje wyjątku w postępowaniu odrębnym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, ze względu na jego szczególny, odwoławczy charakter (tak m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2013 r., I UK 55/13, LEX nr 1463840, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2014 r., II UK 76/14, LEX nr 1777882). Innymi słowy, zmiana ustawy emerytalnej, która weszła w życie z dniem 1 maja 2015 r., nie mogła wywrzeć wpływu na zasadność odwołania badanego przez Sąd Apelacyjny w przedmiotowej sprawie i organ rentowy, wykonując zobowiązanie Sądu nie powinien stosować przepisów nieobowiązujących w dacie wydawania zaskarżonej decyzji.

W tym miejscu, Sąd Apelacyjny także zwraca uwagę, że okoliczność, iż ustawodawca od 1 maja 2015 r. wprowadził regulację pozwalającą obecnie na pomniejszenie wysokości emerytury o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne, nie oznacza automatycznie, że dotychczasowa, przedstawiona powyżej, interpretacja spornego przepisu, tj. art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej była błędna. Dokonana nowelizacja, wprowadzająca między innymi przywołany przez organ rentowy przepis, była bowiem reakcją na zmieniające się czynniki demograficzne oraz pogłębiający się deficyt Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nadto zauważyć należy, że zmiana z datą wsteczną orzeczniczej interpretacji prawa pod wpływem nowelizacji, która weszła w życie od 1 maja 2015 r., prowadziłaby w praktyce do zmiany prawa z mocą wsteczną, co jak wskazano powyżej, nie znajduje żadnego uzasadnienia.

Reasumując, Sąd Apelacyjny stwierdza z całą stanowczością, że okoliczność, iż odwołujący przed złożeniem wniosku o ponowne przeliczenie pobieranego świadczenia emerytalnego miał już przyznane prawo do emerytury i że pobierał przyznane mu świadczenie, nie ogranicza jego prawa do wnioskowania o dokonanie przeliczenia wysokości przyznanego świadczenia emerytalnego na zasadach określonych w art. 55 ustawy emerytalnej. Zawarta bowiem w tym przepisie regulacja pozwalająca na wyższe niż dotychczas przewidziane w art. 53 ustawy zwiększenie świadczenia emerytalnego, skierowana jest właśnie do tych ubezpieczonych, którzy pomimo ukończenia powszechnego wieku

emerytalnego kontynuują podleganie ubezpieczeniu społecznemu i aktywnie uczestniczą w tworzeniu funduszu (vide wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2013 r. II UK 143/13, OSNP 2014/10/148). Odwołujący zatem nie powinien być wykluczony, tak jak uważa organ rentowy, z kręgu osób uprawnionych do przeliczenia emerytury, zgodnie ze spornym przepisem.

Sąd Apelacyjny, mając zatem na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, wobec uznania, że zarzuty apelacyjne były bezzasadne, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił złożoną w niniejszej sprawie apelację.

Orzeczenie o kosztach zawarte w pkt 2 wyroku znajduje swoje uzasadnienie w treści art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 108 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Zasądzona kwota stanowi zwrot kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej wygrywającemu spór odwołującemu od przegrywającego spór organu rentowego.

del. SSO Katarzyna Schönhof- Wilkans	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Katarzyna Wołoszczak
---	-----------------------	--------------------------